

Upprättande av ändring av detaljplan för
Gertrudsviks sjöstad, DP 4, Västervik, Västerviks
kommun, Kalmar län.

BEHOVSBEDÖMNING/ AVGRÄNSNING AV
BEHOVSBEDÖMNING (MKB)

Vad är en behovsbedömning?

En miljökonsekvensbeskrivning skall göras för planer och program om dess genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Behovsbedömningen är den analys som leder fram till ställningstagandet om huruvida en miljökonsekvensbeskrivning behöver göras eller inte. Behovsbedömningen utgör också ett viktigt underlag för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas vidare i planbeskrivningen eller i en eventuell miljökonsekvensbeskrivning. Behovsbedömningen fungerar även som en checklista för att belysa planens andra konsekvenser, t ex sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenser, och kan ge en vägledning i vilka utredningar och analyser som behöver göras i planarbetet. Bedömningarna är preliminära, ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att bedömningarna i denna checklista måste omvärderas.

Omfattas planen av en betydande miljöpåverkan enligt bilaga 2 och 4 i MKB-förordningen ska alltid en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram.

Innebär planen att planområdet tas i anspråk av något av de ändamål som anges i 4 kap 34 § Plan- och bygglagen (PBL) ska innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen följa miljöbalkens 6 kap. 7§ första och andra styckena.

Hänsyn ska alltid tas till det planeringsunderlag som finns att bistå enligt 6 kap. 12§ och 13§ första stycket miljöbalken.

Bakgrund

Kring sjön Maren vid Gertrudsvik finns ett område planlagt för golfbana och natur. Utbyggnaden av golfbanan är vilande.

Det finns ett intresse av att bygga trädhus som kan fungera som hotellrum av enkel karaktär i närheten av Västerviks tätort. Ett inventeringsarbete har gjorts av exploatören tillsammans med kommunekolog och exploateringsingenjör. Ett lämpligt område har identifierats i anslutning till Gertrudsvik. Området är planlagt för golfbana och har ett skydd mot byggnation.

Ett trädhus är inte en ”normal” byggnad utan uppförs mer i samklang med naturen då själva trädet och omgivningen är en del i själva konstruktionen och boendeupplevelsen. Att tillåta byggnationen är därför även ett nytänkande sätt att skydda träden och naturmiljön från avverkning och mer skadlig exploatering.

En ändring av detaljplanen så att trädhus tillåts inom ett av de områden som idag inte tillåter byggnation är därför inte i strid med planens syfte och inte heller i konflikt med de naturvärden som finns i området.

Planens syfte

Syftet med ändringen är att ge möjlighet att bygga ett mindre antal trädhus samt någon mindre komplementbyggnad inom Gertrudsviksområdet.

Lokaliseringsalternativ/alternativ användning av marken

Planärendet berör endast ändringar av begränsad omfattning i befintlig detaljplan och annan lokalisering eller användning av marken är därför inte aktuell.

Nollalternativ

Om ingen ändring av detaljplanen görs kommer eventuell exploatering av området inte ges samma förutsättningar avseende byggrätt som övriga omkringliggande områden.

Planens förutsättningar	
	<i>Kommentar</i>
Beskrivning av platsen	Planområdet är inom Gertrudsviksområdet i nordvästra delen av Västervik inom ett område som är planlagt för en framtida golfbana.
Nuvarande mark- eller vattenanvändning (planlagt, oexploaterad mark, nuvarande användning)	Området är idag inte exploaterat och utgörs av öppen mark med inslag av skogsdungar med större träd. Området är planlagt för golfbana som en del i ett större planarbete för semesteranläggningen Holiday club. Gällande detaljplan är från 2008.
Platsen i förhållande till ÖP	Översiktsplanen ger ingen särskild vägledning för området.
Platsen i förhållande till FÖP	Området omnämns inte i de fördjupade tätortsstudierna.
Platsen i förhållande till övriga styrdokument, policys	Kommunens lokala styrdokument och policys ska följas i planen.
Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. Miljöbalken. (luft, vatten)	Det finns inget som tyder på att miljö kvalitetsnormer kommer att överskridas. Planområdet tillhör ett avrinningsområde med utlopp i Gamebyviken som tillhör vattenförekomsten Yttre Gamlebyviken. Vattenförekomsten uppnår otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. Området är anslutet till det allmänna VA- nätet. Ett genomförande av planen bedöms inte påverka möjligheten att kunna förbättra miljö kvalitetsnormerna för vatten, buller eller luft.
Internationella konventioner (Natura 2000, Unescos världsarv etc.)	Finns ej inom planområdet.
Rikszintressen och särskilda hushållningsbestämmelser enl. 3-4 kap MB.	Planområdet omfattas av riksintresse för: - Rörligt friluftsliv, MB 4:2
Skyddad natur/kultur enl. 7 kap MB. (biotopskydd, strandskydd, vattenområden, naturminnen, natur/kulturresevat etc.)	Strandskyddet är upphävt i samband med tidigare planläggning och återinträder ej genom ändring av detaljplanen.

Byggnadsminnen eller fornminnen	Det finns inga byggnadsminnen och inga kända fornminnen inom planområdet.
Kända kulturhistoriska värden (t.ex. områden som ingår i kommunens kulturmiljöprogram eller motsvarande)	Finns ej inom planområdet.
Kända naturvärden/ekologiskt känsliga områden (t.ex. områden som pekas ut i kommunens eller i länsstyrelsens naturvårdsprogram eller motsvarande, kända flora/fauna i artportalen)	Flertal stora ekar har skyddats genom planbestämmelse i gällande plan.
Övriga värden av stort allmänt intresse (friluftsliv, rekreation, motion, lek etc.)	Området används delvis som strövområde men är planlagd för golfbana.
Skyddsavstånd (farligt gods, industrier, djurhållning, kraftledningar etc.)	Inte aktuellt inom planområdet.
Övriga störningar (buller, ljus, lukt, strålning etc.)	Inte aktuellt inom planområdet.
Geotekniska svårigheter	Finns ingen känd problematik.
Påverkan av ett förändrat klimat (ras, skred, höjd havsnivå, ökade flöden vid regn)	Finns ingen känd problematik.
Förorenad mark/vatten	Inte aktuellt inom planområdet.
Högt exploateringsstryck/är redan högexploaterat	Det finns önskemål om att kunna bygga trädhus i närhet av Västerviks tätort.

Ändringens tänkbara effekter

MÅL OCH NORMER

Påverkan

Ja Eventuell Nej Kommentar

Miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap miljöbalken (luft, vatten)			X	Det finns inget som tyder på att miljö kvalitetsnormer kommer att överskridas. Ett genomförande av planen bedöms inte påverka möjligheterna att kunna förbättra miljö kvalitetsnormen för vatten, luft eller buller.
Nationella miljömål (Naturvårdsverket)			X	
Regionala miljömål (Länsstyrelsen)			X	

KOMMUNALA RIKTLINJER

Påverkan

Ja Eventuell Nej Kommentar

ÖP, FÖP			X	Planen ska följa gällande riktlinjer
Övriga kommunala styrdokument och policys (miljöstrategi, naturvårdsprogram, grön- och blåstrukturen, avfallsplan, policy för funktionshinder, m fl.)			X	Planen ska följa gällande styrdokument och policys.

<i>TILLSTÅNDSPRÖVNING</i>					
<i>Påverkan</i>		<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Anmälan eller tillståndsprovning enligt miljöbalken (täkt, avfall, farligt material etc.)			X		
<i>LAGSTADGAT SKYDD</i>					
<i>Påverkan</i>		<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Natura 2000			X		
Naturresevat			X		
Biotopskydd			X		
Strandskydd			X		
Skyddsområde för vattentäkt			X		
Byggnadsminnen			X		
Naturminnen			X		
Fornminnen			X		
<i>HUSHÅLLNING MED MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER</i>					
<i>Påverkan</i>		<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Riksintressen och särskilda hushållningsbestämmelser enl. 3-4 kap MB.			X		Ett genomförande av planen bedöms inte påverka något riksintresse.
Avsevärd förändring av mark- och vattenanvändning			X		I och med planen medges en möjlighet att bygga ett fåtal trädhus.
Friluftsliv, rekreation och friytor (motionsspår, idrottsplats, park/naturområde/grönstruktur, lekplats, strövområde)			X		
Kulturmiljö (kommunens kulturmiljöprogram, kulturminnesvårdsprogram el. liknande)			X		
<i>MARK</i>					
<i>Påverkan</i>		<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Erosion			X		
Ras/skred			X		
Sättningar			X		
Föroreningar			X		
Vibrationer			X		
Skada på värdefull geologisk formation			X		
Övrigt			X		
<i>LUFT OCH KLIMAT</i>					
<i>Påverkan</i>		<i>Ja</i>	<i>Eventuell</i>	<i>Nej</i>	<i>Kommentar</i>
Luftföroreningar			X		
Vindrörelser			X		

Temperaturer			X	
Luftfuktighet			X	
Ljusförhållanden			X	
Övrigt			X	
<i>VATTEN</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Grund- och ytvatten			X	
Dagvatten			X	
VA			X	Planområdet är anslutet till det allmänna VA-nätet.
Risk för översvämningar			X	
Övrigt			X	
<i>VÄXT- OCH DJURLIV</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Naturvärden		X		Det finns en risk att exploatering med trädhus långsiktigt skadar ekarna, dock utgör byggnationen i sig ett skydd som är oprövat. Västerviks kommun ser det som ett lämpligt område att pröva denna typ av byggnation. Påverkan blir mycket lokal.
Spridningskorridor			X	
Naturmiljö		X		Se naturvärden.
<i>SAMHÄLLS- OCH NATURGEOGRAFI</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Landskapsbild/stadsbild			X	
Barriäreffekter (trafikerade vägar, järnvägar, sjöar och vattendrag, nivåskillnader)			X	
<i>NATURTILLGÅNGAR</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Ökat alstrande av avfall som ej återanvänds (t.ex. massor som deponeras)			X	
Ökad användning av icke förnyelsebar energi			X	
Utnyttjande av icke förnyelsebar naturresurs (grus- och bergtäkter, dricksvatten)			X	
<i>TRAFIK</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Ökad fordonstrafik/ändrade trafikförhållanden			X	
<i>MÄNNISKORS HÄLSA</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Buller (överskridna riktvärden)			X	
Sociala miljön (trygghet,			X	Byggnationen ger möjlighet till ett rekreativt

säkerhet, tillgänglighet för alla)				boende i naturnära miljö.
Luftkvalitet (obehaglig lukt, luftföroreningar, allergirisk, partiklar)			X	
Förändrade ljusförhållanden (bländande ljussken, skuggningar)			X	
Skyddsavstånd (farligt gods, industrier, djurhållning, bensinstationer, kraftledningar)			X	
Säkerhetsrisker (explosion, strålning, radon, brand, utsläpp av hälsofarliga ämnen, trafiksäkerhet)			X	
<i>MATERIELLA TILLGÅNGAR</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Byggnader, anläggningar och infrastruktur (vägar, VA)			X	
Energi (fjärrvärme)			X	
Massbalans och material			X	
Följinvesteringar			X	
<i>EXTERN PÅVERKAN</i>				
<i>Påverkan Ja Eventuell Nej Kommentar</i>				
Miljöpåverkan från omgivande verksamhet			X	

Ställningstagande och motivering

Genomgången av checklistan visar att ändringen av planen inte ger någon större påverkan på omgivningen och att planläggningen inte antas medföra betydande miljöpåverkan. Därmed behöver inte en miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalkens bestämmelser göras.

Medverkande tjänstemän

Enheten för samhällsbyggnad

Miljö- och byggnadskontoret

Daniel Niklasson
Planarkitekt

Lars Kåremyr
Kommunekolog

Bilaga

MKB-förordningen, bilaga 2 och 4

Bilaga 2

Kriterier som avses i [3 § andra stycket](#) förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar

1. Projektens karaktäristiska egenskaper

Projektets karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt

- a) projektets omfattning,
- b) projektets förening med andra projekt,
- c) projektets utnyttjande av mark, vatten och andra resurser,
- d) projektets alstrande av avfall,
- e) föroreningar och störningar, och
- f) risken för olyckor, särskilt när det gäller de ämnen och den teknik som har använts.

2. Projektens lokalisering

Miljöns känslighet i de områden som kan antas bli påverkade måste beaktas. Vid bedömningen skall särskild hänsyn tas till

- a) nuvarande markanvändning,
- b) markens, vattnets och andra resursers förekomst, kvalitet och förnyelseförmåga i området, och
- c) den befintliga miljöns känslighet, med särskild uppmärksamhet på
 - större opåverkade områden,
 - våtmarker,
 - kustområden,
 - bergs- och skogsområden,
 - nationalparker, naturreservat, kulturresevat och andra områden som är skyddade enligt [7 kap. miljöbalken](#),
 - områden där kvalitetsnormer har överträtts eller riskerar att överträdas,
 - tätbefolkade områden, och
 - historiskt, kulturellt eller arkeologiskt betydelsefulla markområden.

3. De möjliga effekternas karaktäristiska egenskaper

Projektets möjliga påverkan av betydelse måste beaktas i förhållande till de kriterier som finns under 1 och 2 och särskilt när det gäller

- a) effekternas omfattning (geografiskt område och den berörda befolkningens storlek),
- b) effekternas gränsöverskridande karaktär,
- c) effekternas betydelse och komplexitet, varvid särskild hänsyn bör tas till allmänhetens behov av information,
- d) effekternas sannolikhet, och
- e) effekternas varaktighet, vanlighet och uppträdande (reversibilitet)

Bilaga 4

Bedömningskriterier

1. Planens eller programmets karaktäristiska egenskaper

I bedömningen skall särskilt beaktas i vilken utsträckning planen eller programmet

a) anger förutsättningarna för verksamheter eller åtgärder när det gäller plats, art, storlek och driftsförhållanden eller genom att fördela resurser,

- b) har betydelse för andra planers eller programs miljöpåverkan,
- c) har betydelse för integreringen av miljöaspekter särskilt för att främja en hållbar utveckling,
- d) innebär miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, eller
- e) har betydelse för genomförandet av gemenskapens miljölagstiftning.

2. Typen av påverkan och det område som kan antas bli påverkat

I bedömningen skall särskilt beaktas

- a) sannolikheten, varaktigheten och frekvensen av påverkan och möjligheten att avhjälpa den,
- b) påverkans totaleffekt,
- c) påverkans gränsöverskridande art,
- d) riskerna för människors hälsa eller för miljön,
- e) påverkans storlek och fysiska omfattning,
- f) vilken betydelse och sårbarhet som det påverkade området har på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, kulturarvet eller speciella särdrag i naturen, och
- g) påverkan på områden eller natur som har erkänd nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Förordning (2005:356).

Plan- och bygglagen (PBL) 4 kap 34 §

”34 § Om genomförandet av planen kan antas få en betydande miljöpåverkan, ska redovisningen enligt [33 § första stycket 4 i](#) fråga om miljökonsekvenserna ha det innehåll som följer av [6 kap. 12 §](#) och [13 § första stycket miljöbalken](#).

Redovisningen ska också uppfylla kraven i [6 kap. 7 § första](#) och [andra styckena miljöbalken](#), om genomförandet av detaljplanen kan antas få en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för

1. industriändamål,
2. ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller något annat projekt för sammanhållen bebyggelse,
3. en skidbacke, skidlift eller linbana med tillhörande anläggningar,
4. en hamn för fritidsbåtar,
5. ett hotellkomplex eller en fritidsby med tillhörande anläggningar, utanför sammanhållen bebyggelse,
6. en permanent campingsplats,
7. en nöjespark,
8. en djurpark,
9. en spårväg, eller
10. en tunnelbana. Lag (2012:444).”

Miljöbalken 6 kap. 7§ första och andra stycket.

”7 § Miljökonsekvensbeskrivningen ska, i den utsträckning det behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning, innehålla de uppgifter som behövs för att uppfylla syftet enligt [3 §](#).

Om verksamheten eller åtgärden omfattas av samrådskravet i [4 § första stycket 2](#), ska miljökonsekvensbeskrivningen alltid innehålla

1. en beskrivning av verksamheten eller åtgärden med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning,
2. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att skadliga verkningar ska undvikas, minskas eller avhjälpas och hur det ska undvikas att verksamheten eller åtgärden medverkar till att en miljökvalitetsnorm enligt [5 kap.](#) inte följs,
3. de uppgifter som krävs för att påvisa och bedöma den huvudsakliga inverkan på människors hälsa, miljön och hushållningen med mark och vatten samt andra resurser som verksamheten eller åtgärden kan antas medföra,
4. en redovisning av alternativa platser, om sådana är möjliga, samt alternativa utformningar tillsammans med dels en motivering varför ett visst alternativ har valts, dels en beskrivning av konsekvenserna av att verksamheten eller åtgärden inte kommer till stånd, och
5. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1–4.

När en miljökonsekvensbeskrivning ska redovisa alternativa utformningar enligt [andra stycket 4](#) får länsstyrelsen, inom ramen för samrådsförfarandet, ställa krav på att även andra jämförbara sätt att nå samma syfte ska redovisas.

För verksamheter eller åtgärder som kan antas påverka miljön i ett naturområde som har förtecknats enligt [7 kap. 27 § första stycket 1 eller 2](#) ska en miljökonsekvensbeskrivning alltid innehålla de uppgifter som behövs för prövningen enligt [7 kap. 28 b](#) och [29 §§](#). Om miljökonsekvensbeskrivningen har upprättats enbart för en prövning enligt [7 kap. 28 b](#) och [29 §§](#), behöver beskrivningen endast innehålla de uppgifter som behövs för den prövningen. Lag (2010:882).”

Miljöbalken 6 kap. 12§ och 13§ första stycket.

”12 § Inom ramen för en miljöbedömning enligt [11 §](#) skall myndigheten eller kommunen upprätta en miljökonsekvensbeskrivning där den betydande miljöpåverkan som planens eller programmets genomförande kan antas medföra identifieras, beskrivs och bedöms. Rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd skall också identifieras, beskrivas och bedömas.

Miljökonsekvensbeskrivningen skall innehålla

1. en sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program,
2. en beskrivning av miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen, programmet eller ändringen inte genomförs,
3. en beskrivning av miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt,
4. en beskrivning av relevanta befintliga miljöproblem som har samband med ett sådant naturområde som avses i [7 kap.](#) eller ett annat område av särskild betydelse för miljön,
5. en beskrivning av hur relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn beaktas i planen eller programmet,
6. en beskrivning av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma med avseende på biologisk mångfald, befolkning, människors hälsa, djurliv, växtliv, mark, vatten, klimatfaktorer, materiella tillgångar, landskap, bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv samt det inbördes förhållandet mellan dessa miljöaspekter,
7. en beskrivning av de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan,

8. en sammanfattande redogörelse för hur bedömningen gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes,
9. en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför, och
10. en icke-teknisk sammanfattning av de uppgifter som anges i 1-9. Lag (2004:606).”

”13 § En miljökonsekvensbeskrivning enligt [12 §](#) ska innehålla de uppgifter som är rimliga med hänsyn till

1. bedömningsmetoder och aktuell kunskap,
2. planens eller programmets innehåll och detaljeringsgrad,
3. var i en beslutsprocess som planen eller programmet befinner sig,
4. att vissa frågor kan bedömas bättre i samband med prövningen av andra planer och program eller i tillståndsprövningen av verksamheter eller åtgärder, och
5. allmänhetens intresse. Innan en myndighet eller kommun bestämmer omfattningen av och detaljeringsgraden för miljökonsekvensbeskrivningen, ska myndigheten eller kommunen samråda med den eller de kommuner och länsstyrelser som berörs av planen eller programmet. För planer och program på nationell nivå ska samråd i stället ske med Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och andra berörda statliga förvaltningsmyndigheter. Lag (2012:905).”